

Popotniki in turisti, ki v mestu Bobo Dioulasso obišejo Kafuli, lahko izbirajo med naslednjimi dejavnostmi: obisk polja ekološkega bombaža in pomoč pri obiranju "belega zlata", tkanje iz burkinafaškega ekološkega bombaža, priprava tradicionalnih lokalnih jedi, učenje oblikovanja kipcev iz bronu pri lokalnih umetnikih, okušanje svežega ekološkega manga in predstavitev njegovega sušenja, razkrivanje skrivnosti tradicionalne pridelave lokalnega piva in spoznavanje bogate zgodovine Burkina Fasa z učenjem osnov lokalnega jezika dioula.

Pomemben poudarek projekta o odgovornem turizmu je tudi ozaveščanje turistov in popotnikov o negativnih posledicah turizma, o potrebah po okolju in človeku prijaznejšega načina potovanja ter delovanja, saj si sprememb ne moremo zamisliti brez zavedanja o naši lastni vlogi v svetovnih procesih in globalnih problemih.

In kaj je odgovorni turizem? Različne ideje in smernice lahko v grobem strnemo v pet točk: varovanje okolja, spoštovanje lokalnih kultur in ljudi, družbene in gospodarske koristi lokalnih skupnosti, ohranjanje naravnih virov in zmanjšanje onesneževanja.

Več informacij o projektu "Nova destinacija: odgovornost" najdete na www.humanitas.si in na info@humanitas.si.

Barbara Vodopivec

Ekскурzije Ljubljanskega geografskega društva v letu 2011

Terske doline

(26. marec 2011; strokovni vodja: Andrej Bandelj, univ. dipl. geograf)

V podnožju Muzcev smo se po delu naravoslovne poti med Plan de Ciclamini v bližini prelaza Tanamea preko zaselka Šimac/Simaz in naselja Mužac/Musi sprehodili do izvira reke Ter. V Bardu/Lusevera nas je v tamkajšnji cerkvi in etnografski zbirki upokojeni profesor in kulturni delavec Viljem Černo seznanil z zgodovino slovenstva v Zgornjih Terskih dolinah. Ekскурzijo smo sklenili z obiskom jame v Zavarhu/Villanova delle Grotte.

Rezija

(16. april 2011; strokovni vodja Andrej Bandelj, univ. dipl. geograf)

Po uvodnem postanku ob samostanu v Mužacu (Moggio Udinese)

v Železni dolini smo se odpravili v Rezijo. Na Ravanci so nas v kulturnem domu sprejeli domačini in nam pod vodstvom Sandra Quaglie na izviren način predstavili svojo dolino, zgodovino, narečje in običaje. Sledil je obisk Informacijskega središča parka Julijske Predalpe in muzeja brusačev na Solbici pod vodstvom Luigie Negro. Po delu krožne pohodne poti z imenom "Ta lipa pot" smo se od Solbice podali do Brajde pod Osojanami. Za konec smo si ogledali še slap Barman.

Karnija

(14. maj 2011; strokovni vodja Andrej Bandelj, univ. dipl. geograf)

Karnija je gorska pokrajina na severnem robu dežele Furlanije – Julijske krajine. V pokrajinskem središču Tolmezzu smo v eni od tamkajšnjih starih palač obiskali Karnijski etnografski

Sandro Quaglia med razlago ob maketi doline Rezije v Informacijskem centru Julijskih Predalp na Ravanci (foto: Primož Pipan).

Pogled na Breginj, v ozadju pogorje Stola (foto: Primož Pipan).

muzej. Sledila je vožnja po dolini reke Tilment proti zahodu. Iz kraja Ampezzo smo zapeljali v sotesko reke Lumiei, ki je v najožjem delu pregrajena za potrebe hidroelektrarne. Za jezom, ki je v času gradnje veljal za enega najvišjih v Evropi, se razprostira umetno jezero. Nad njim smo obiskali Sauris/Zahre, najvišje ležeče naselje v deželi. Tu živijo prebivalci, ki še vedno govorijo arhaično nemško narečje, saj so se prvi naseljenci priselili sem s Tirolske in Koroške že v 14. stoletju. Iz Saurisa smo se vrnili v dolino Tilmenta in pot nadaljevali ob reki Degano proti severu. Zavili smo v stransko dolino Pesarina, ki slovi po čudovitih gorah (Pesarinski Dolomiti) in bogati tradiciji izdelovanja ur. Posebej zanimiva je urarska učna pot po vasi Pesariis, ob kateri so postavili deset najrazličnejših modelov velikih ur. Zanimiv je bil tudi postanek ob poševnem

zvoniku v osrednjem kraju doline – Prato. Sledila je še vožnja prek prelaza Valcalda proti vzhodu. Nad njim se dvigata gori Crostis in Zoncolan. Zoncolan je tudi znano smučarsko središče. Spustili smo se v dolino reke But, ob kateri teče glavna cesta proti Ziljski dolini v Avstriji. Ta cesta je slovela že v rimskem obdobju, ko so jo imenovali "Via Iulia Augusta". Ob njej ležijo arheološki ostanki nekdanjega mesta Iulium Carnicum, ki se danes imenuje Zuglio.

Dobrovlje in Zadrebčka dolina

(3. september 2011; strokovna vodja Martina Pečnik Herlah, univ. dipl. geograf, ambasadorica programa Leonardo da Vinci za Slovenijo)

Iz Malih Braslovč smo se po "partizanki" odpeljali čez Zgornje Gorče

in Obramlje proti Dobrovljam. Pred Dobrovsko vasjo smo se peš povzpeli na razgledni Bezovec (857 m). Sestopili smo mimo kmetij Covnik, Rovtnik in Kokovnik, od koder smo se odpeljali na Čreto do ekološke kmetije Završnik. Po krajši vožnji smo od Jegovnika pot nadaljevali peš do cerkvice svete Marije in svete Katarine na Čreti. Po gozdni cesti smo se odpeljali v Zadrebčko dolino, kjer smo v Nazarjih obiskali Bohačev toplar, v katerem je urejena zbirka o zgodovini Nazarij in lesarski dejavnosti ter zbirka domače umetnostne obrti Zgornje Savinjske doline.

Breginjski kot

(15. oktober 2011; strokovni vodji Aljaž Celarc in Tea Erjavec, študenta geografije, člana Društva mladih geografov Slovenije)

V Breginju smo si ogledali etnološko vojaško zbirko in Ščirnov ograd, ki prikazuje življenje pred potresom leta 1976 in je edini arhitekturni ostanek starega Breginja. Obiskali smo tudi Logje, ki so ena od bolj avtentičnih Kotarskih vasi, saj tam najdemo številne tipične hiše z beneško-slovensko arhitekturo, ki jih potres ni porušil. Popoldne smo se napotili k zavoju Nadiže pri Kredu in Robiču pred ozko vrezano dolino med Matajurjem in Mijo.

Kostel in Osilnica

(12. november 2011; strokovna vodja mag. Brigita Gregorčič, prof. geografije in geologije, Osnovna šola Fara).

V vasi Vrh pri Fari so nam na Lukčevi domačiji predstavili tradicijo kostelskega krošnjarjenja. Sprehodili smo se po krožni poti med slapom Nežica, potokom Prifarski jarak z mnogimi lehnjakovimi pragovi in zaselkom Tišenpolj ter se pred polnilni-

co vode Costella seznanili z gospodarskim utripom območja. Vas Fara nam je postregla z romarsko cerkvijo Marijinega Vnebovzeta in zunanjo stjo tipične kostelske hiše. Na kovačiji Gorše v Mirtovičih smo izkusili prikaz kovaške obrti. V Bosljivi Loki smo se seznanili s prikazom domače obrti izdelovanja rož iz papirja in obiskali vzorno obnovljeno Matičetovo domačijo. V Ribjeku smo obiskali cerkvico sv. Egidija in ribogojnico, v Osilnici pa smo se v hotelu Kovač seznanili s primerom uspešnega turističnega razvoja najmanjše občine po številu prebivalcev v Sloveniji.

Vabljeni, da se nam na prihodnjih ekskurzijah pridružite tudi Vi. Fotografije z ekskurzij si lahko ogledate na: <http://www.lgd-geografi.si/>, kjer je objavljen tudi program ekskurzij za pomlad 2012. Program ekskurzij za pomlad 2012 pa najdete tudi v tej številki Geografskega obzornika.

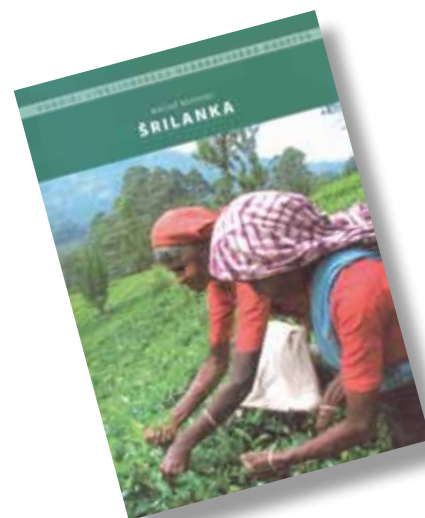
Primož Pipan, Andrej Bandelj

Zvonik cerkvice sv. Egidija v Ribjeku z Loško steno v ozadju (foto: Primož Pipan).

Matjaž Napokoj, 2011: Šrilanka

Vodniki Ljubljanskega geografskega društva. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 179 str.

V letu 2011 nas je razveselila novost med vodniki Ljubljanskega geografskega društva. Vodnik z naslovom Šrilanka avtorja Matjaža Napokoja je šestnajsti po vrsti vodnikov Ljubljanskega geografskega društva in hkrati tudi osmi neevropski ter šesti z območja Azije.

Vodnik je pravzaprav podrobna knjiga o tem azijskem otoku, ki ne samo po svoji obliki, pač pa tudi skozi svojo ambivalentno vlogo v pretekli in polpretekli zgodovini zbuja vprašanje ali gre za azijsko solzo ali azijski dragulj. Avtor je v njej predstavil lastne izkušnje z otoka dopolnjene z dodatno literaturo, ki obsega 33 bibliografskih enot. Šrilanka je podrobno in slikovito opisana na 179 straneh formata A5, besedilu pa posebno težo daje kar 139 grafičnih elementov v obliki tematskih kart, grafov, diagramov in zlasti fotografij. Predvsem fotografije poskrbijo, da bralec, ne glede na svoje predznanje, dobi vtis o slikovitosti dežele, ki ji lega v tropskem pasu daje neizbrisen pečat, pa najsi